

▪ Odorics Ferenc

▪ AZ ÉRTELMEZÉS
TROPOLÓGIÁJA

Gondolat Kiadó – Pompeji
Budapest – Szeged, 2010

A kötet megírását az OTKA 49295,
megjelentetését az OTKA 83280 számú
pályázata támogatta.

OTKA

© Odorics Ferenc, 2010

Minden jog fenntartva. Bármilyen másolás, sokszorosítás,
illetve adatfeldolgozó rendszerben való tárolás
a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásához van kötve.

www.gondolatkialdo.hu
gondolatkialdo.blog.hu
facebook.com/gondolatkialdo
twitter.com/gondolatkialdo

A kiadásért felel Bácskai István és Odorics Ferenc
Felelős szerkesztő Böröczki Tamás
Műszaki szerkesztő Pintér László
Szöveggyondozó Rátkay Ildikó
Tördelő Lipót Éva
Nyomta és kötötte Robinco Nyomda

ISBN 978 963 693 295 4
ISSN 1218-621X

■ TARTALOM

ELŐSZÓ	7
KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS	15
I. AZ ELMÉLET DISZCIPLINÁRIS HATÁRAI	17
1. Mi az elmélet?	17
1.1. Újraolvasás és diszciplináris hiány	20
1.2. Művek helyett: intertextuális csomók	27
1.3. Identitás és metaleptikus totalizáció	32
II. KÍSÉRLETEK AZ ÉRTELMEZÉS DOMESZTIKÁLÁSÁRA	37
2. Strukturalista szemiotikák és stratégiák	38
2.1. A pragmatika jelentéskorlátozó eljárása	46
2.2. A jelentést helyreállító pragmatika	50
2.3. A struktúra retorikai megbontása: a Kanyó–de Man-dialógus	53
3. Rendszerelvű irodalomtudományos paradigma interpretáció nélkül?	63
3.1. Irodalmi retorika és erotika	64
3.2. Az új paradigma legitimációs esélyeiről	67
3.3. Az irodalomrendszer és a tudományos interpretáció	71
4. Értelmez(end)ő közösségek	78
4.1. Intézményes befészkelődés és visszahátrálás	79

4.2. A kanonikus funkció	86
4.3. Az értelmezés határai	90
III. A SZÖVEG ALAKTA(LA)N(A)	97
5. Mi a szöveg?	97
5.1. A szöveg tropológiája	99
5.2. A szöveg: disszeminatív stratégia „A szövegnek nincs fogalma.”	108
5.3. A szöveg materialitása	113
IV. TROPOLÓGIA ÉS HYPOGRAMMATIKA	119
6. Parabolikus diegézis és aporetikusság	119
6.1. Diegetikus hiány és tropológiai bőőség <i>(Nagyidai cigányok)</i>	123
6.2. Allegorézis és aporetikusság <i>(Megbocsátás)</i>	135
6.3. A hatalom figurációs példázata és egy disszeminatív kísérlet <i>(Fuharosok)</i>	145
7. Az értelmezés trópusai	155
7.1. „Minden szó trópus”	160
7.2. A grammatika retorizálása és a retorika grammatizálása	164
8. Prozopopeia és hypogrammatika	171
8.1. Betűszóródás és névadás Hypogrammatikus stratégiák <i>A Romban</i>	181
8.2. Adományozás és megfosztás. <i>(Szindbád útja a halálnál)</i>	189
BIBLIOGRÁFIA	199